

*Zespół Szkół Specjalnych nr 85
ul. Elektoralna 12/14
00-139 Warszawa
tel./fax 620-57-72*

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZY

Szkoły Podstawowej nr 243 im. Eunice Kennedy Shriver

Szkoły Przystosowanej do Pracy nr 5 im. Eunice Kennedy Shriver

w Warszawie, ul. Elektoralna 12/14

**dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym
na rok szkolny 2024/2025**

---

wrzesień, 2024

1.1. WPROWADZENIE

Program wychowawczo-profilaktyczny stanowi uzupełnienie i wzbogacenie programów edukacyjnych realizowanych w Zespole Szkół Specjalnych nr 85. Określa treści i działania o charakterze wychowawczym, skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym, dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów. Został opracowany na podstawie:

- przeprowadzonej diagnozy czynników ryzyka oraz czynników chroniących, której źródło stanowili rodzice, wychowawcy klas, nauczyciele, uczniowie.
- obowiązujących aktów prawnych,
- obserwacji potrzeb i możliwości uczniów w roku szkolnym 2023/2024 oraz sprawozdań z klasowych planów wychowawczo-profilaktycznych w roku szkolnym 2023/2024,
- rozmów z wychowawcami i nauczycielami,
- dotychczasowych doświadczeń szkoły w obszarze działań wychowawczych i profilaktycznych.

1.2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Międzynarodowa Konwencja Praw Dziecka
2. Statut Zespołu Szkół Specjalnych nr 85 im. Eunice Kennedy-Shriver.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U.2017.0.59).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (załącznik nr 3, załącznik nr 5).

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 783). □
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214; tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1449).
7. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
8. Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Zespołu Szkół Specjalnych nr 85 w Warszawie na lata 2022-2027.

1.3. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZNO-PROFILAKTYCZNEGO

Cele, zadania i treści programu uwzględniają wnioski z przeprowadzonej diagnozy czynników ryzyka oraz czynników chroniących i są dostosowane do potrzeb wychowawczych i profilaktycznych uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, ich rodziców i nauczycieli.

Obejmują one trzy obszary oddziaływań:

(1) Wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami poprzez rozwijanie ich umiejętności i kompetencji w poniższych zakresach:

- budowanie pozytywnej atmosfery w szkole sprzyjającej poczuciu przynależności uczniów do społeczności szkolnej, klasy, grupy rówieśniczej, rodziny,

- podejmowanie działań rozwijających ogólną sprawność ruchową uczniów, motywowanie ich do podejmowania różnych aktywności fizycznych w szkole oraz w czasie wolnym, rozwijanie wiedzy uczniów na temat znaczenia aktywności fizycznej dla zachowania zdrowia,
- rozwijanie wiedzy uczniów o zasadach zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia oraz uczenie na miarę ich możliwości właściwych zachowań w tym zakresie poprzez wykorzystanie codziennych sytuacji oraz realizację tych treści w trakcie zajęć edukacyjnych,
- rozwijanie wiedzy oraz umiejętności uczniów w zakresie zachowań prozdrowotnych związanych z chorobami i przeciwdziałaniem im, sytuacjami zagrażającymi zdrowiu oraz zasadami bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą oraz uczenie na miarę ich możliwości właściwych zachowań w tym zakresie,
- rozwijanie właściwych zachowań uczniów związanych z bezpieczeństwem w szkole i poza szkołą, umiejętności rozpoznawania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu, wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- wspieranie rozwoju emocjonalnego uczniów, a w tym uczenie akceptowanych sposobów radzenia sobie z emocjami, a także sytuacjami nowymi, trudnymi, konfliktowymi,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych uczniów, a w tym: uczenie sposobów nawiązywania i podtrzymywania pozytywnych relacji z rówieśnikami, rozwiązywania pojawiających się konfliktów i radzenia sobie z sytuacjami trudnymi w relacjach rówieśniczych, uczenie umiejętności współdziałania, odmawiania, przyjmowania prawidłowych wzorców zachowania oraz asertywności w kontaktach rówieśniczych, uczenie form dostosowania sposobu kontaktu do osób znanych i nieznanymi w różnych sytuacjach społecznych, a także werbalnych i pozawerbalnych sposobów porozumiewania się sprzyjających nawiązywaniu relacji rówieśniczych oraz relacji z osobami dorosłymi,
- rozwijanie zainteresowań uczniów oraz uczenie aktywnych form spędzania czasu wolnego,

- rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych w dorosłym życiu, także związanych z aktywnością zawodową, a w tym: motywacji do podejmowania nowych zadań związanych z uczeniem się nowych umiejętności i wiadomości, radzenia sobie z trudnościami, rozwijanie umiejętności autoprezentacji, znajomości swoich mocnych i słabych stron,
- podejmowanie działań w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu uczniów, a w tym organizowanie sytuacji, w których uczniowie mogą aktywnie uczestniczyć jako konsumenci (punkty użyteczności publicznej) oraz odbiorcy kultury,
- rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii informatycznych,
- budowanie elementarnej wiedzy obejmującej problematykę narkomanii,
- rozwijanie wiedzy uczniów w zakresie ochrony środowiska naturalnego, kształtowanie postaw proekologicznych, angażowanie uczniów na miarę ich możliwości w działania na rzecz poprawy środowiska naturalnego.

(2) Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących w środowisku szkolnym i rodzinnym poprzez kontynuowanie działań w obszarze wychowania i profilaktyki oraz wdrażanie nowych rozwiązań dostosowanych do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów.

(3) Wspieranie rodziców w realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych w środowisku domowym, a w tym pomoc rodzicom w rozwiązywaniu pojawiających się trudności wychowawczych.

(4) Ograniczenie czynników ryzyka związanych z indywidualnymi możliwościami i potrzebami uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi.

(5) Ograniczenie czynników ryzyka związanych z funkcjonowaniem środowiska rodzinnego tych uczniów, w przypadku których diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących wskazała na niski poziom realizacji funkcji wychowawczej rodziny.

1.4. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA Z REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Wybór treści prezentowanych w programie wychowawczo – profilaktycznym pozostaje w gestii zespołu nauczycieli pracujących w danym roku szkolnym w poszczególnych zespołach klasowych, który uwzględniając możliwości i potrzeby psychofizyczne uczniów opracowuje roczny plan wychowawczo – profilaktyczny klasy. Wynikiem systematycznych i skorelowanych działań związanych z realizacją planu wychowawczego - profilaktycznego klasy jest osiągnięcie przez uczniów umiejętności i kompetencji przewidzianych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym w dostępnym przez nich zakresie.

1.5. METODY, FORMY I ŚRODKI PRACY

Sposoby, formy i metody realizacji zadań zawartych w programie wychowawczo – profilaktycznym pozostają w gestii wychowawców i nauczycieli, którzy dostosowują je do poziomu rozwoju psychofizycznego uczniów, ich potrzeb i możliwości, co szczególnie ważne jest w zespołach ze sprzężoną niepełnosprawnością.

1.6. SPOSÓB EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Po każdym roku oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele oraz specjaliści uczący w danym zespole klasowym opracują sprawozdanie z realizacji wybranych zagadnień z programu wychowawczo - profilaktycznego. Podstawę opracowania sprawozdania stanowić będzie ocena realizacji celów z zakresu wychowania i profilaktyki przewidzianych do realizacji w danym roku szkolnym. Oceny tej dokonuje zespół nauczycieli pracujących w klasie na podstawie diagnozy kompetencji i umiejętności ucznia.

Ewaluacja i modyfikacja programu wychowawczo-profilaktycznego w Zespole Szkół Specjalnych nr 85 dokonywana będzie na podstawie corocznej diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących, której źródło stanowią uczniowie, rodzice i nauczyciele, rocznego sprawozdania zespołu ds. programu wychowawczo-profilaktycznego z jego realizacji w danym roku szkolnym, obserwacji potrzeb i możliwości uczniów, rozmów z wychowawcami klas i nauczycielami, analizy dokumentacji szkolnej, m.in. ocen opisowych uczniów, sprawozdań zespołów nauczycieli z planów wychowawczo-profilaktycznych klasy.

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 243

rok szkolny 2024/2025

OBSZAR I. Wspieranie uczniów w procesie wychowania, edukacji i opieki

OBSZAR II. Aktywność fizyczna i szkolny sport

OBSZAR III. Zdrowie, profilaktyka i przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i bezpieczeństwa uczniów

OBSZAR IV. Podnoszenie umiejętności korzystania z technologii informatycznej i bezpieczeństwa w sieci

OBSZAR V. Działalność kulturalna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu uczniów

OBSZAR VI. Ekologia i kształtowanie postaw proekologicznych

OBSZAR VII. Wspieranie rodziców w realizacji działań profilaktyczno wychowawczych

Zadania	Osiągnięcia uczniów	Podejmowane działania	Osoby odpowiedzialne
<i>OBSZAR I. Wspieranie uczniów w procesie wychowania, edukacji i opieki</i>			
<i>Opracowanie: Milena Łęczycka-Duszek, Klaudia Mańkowska</i>			
Wychowanie			
Kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych	<ul style="list-style-type: none"> • jest uprzejmy i koleżeński • w sposób akceptowany nawiązuje i podtrzymuje relacje z rówieśnikami • przestrzega zakazów dotyczących krzywdzenia innych osób: bicia, popychania, zabierania zabawek, przeszkadzania w zabawie lub nauce, krzyczenia • szanuje swoją własność oraz własność innych uczniów • dzieli się pomocami dydaktycznymi, zabawkami z innymi uczniami • jest asertywny w relacjach z rówieśnikami (umiejętność odmawiania) • uczestniczy w przedsięwzięciach podejmowanych w klasie i szkole, imprezach między klasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • trening umiejętności społecznych • zajęcia z funkcjonowania osobistego i społecznego • ćwiczenia rozwijające kompetencje komunikacyjne • odgrywanie scenek sytuacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog
Rozwijanie umiejętności dostosowania sposobu nawiązywania relacji interpersonalnych do różnych sytuacji społecznych i osób	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostosować sposób kontaktu (przytulenie, podanie ręki, słowne przywitanie) do osób znanych i nieznanymi (rodzice, rodzeństwo, nauczyciele, rówieśnicy, przewoźnik, inne osoby dorosłe nieznanne uczniowi) • potrafi dostosować sposób zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytanie książek tematycznych, układanie historyjek obrazkowych oraz oglądanie filmów edukacyjnych dotyczących różnych sytuacji społecznych i osób • wykorzystywanie sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog • rodzice

	<p>wobec innych osób w różnych sytuacjach społecznych (na ulicy, w sklepie, komunikacji miejskiej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostosować sposób komunikacji do rówieśników i osób dorosłych 	<p>naturalnych do nauki relacji interpersonalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • trening umiejętności społecznych 	
<p>Rozwijanie umiejętności współdziałania z innymi osobami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna normy i zasady współdziałania w grupie rówieśniczej • zna normy i zasady współdziałania z nauczycielem, inną osobą dorosłą • uczeń potrafi współpracować z innymi osobami w różnych sytuacjach społecznych (nauka, zabawa, przerwa) 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie sytuacji naturalnych do nauki współdziałania z innymi osobami • trening umiejętności społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog • rodzica
<p>Rozwijanie zachowań empatycznych i pomocowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń na miarę swoich możliwości potrafi funkcjonować w różnych sytuacjach życiowych z uwzględnieniem potrzeb, uczuć i emocji innych osób • uczeń jest gotowy do pomocy słabszym kolegom 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie sytuacji naturalnych do nauki zachowań empatycznych i pomocowych • czytanie książek tematycznych, układanie historyjek obrazkowych oraz oglądanie filmów edukacyjnych dotyczących zachowań empatycznych i pomocowych • wzmacnianie (pochwa/nagroda) za okazywanie postawy koleżeńskiej w stosunku do rówieśników i osób dorosłych • trening umiejętności społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog • rodzice
<p>Uczenie akceptowanych społecznie sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych.</p> <p>Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń na miarę swoich możliwości psychofizycznych radzi sobie z sytuacjami trudnymi (dokuczaniem, zachowaniami trudnymi innych uczniów, odmową, pominięciem, przegrywaniem, rozłąką z bliskimi, 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystanie z sytuacji naturalnych w klasie, szkole oraz stwarzanie sytuacji przez nauczyciela celem uczenia sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Rodzice • Psycholog szkolny • Pedagog szkolny

<p>Przygotowanie do radzenia sobie z sukcesem i porażką.</p>	<p>czekaniem na swoją kolej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń kontroluje swoje zachowanie w trudnych sytuacjach • uczeń akceptuje konsekwencje swojego zachowania • uczeń na miarę swoich możliwości radzi sobie w sytuacjach nowych, wykraczających poza znany schemat • uczeń radzi sobie z sukcesem i porażką 	<p>konfliktowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie ucznia sytuacyjnego i incydentalnego • wykorzystanie pomocy wizualnych, układanie prostych, społecznych historyjek obrazkowych odwołujących się do sytuacji doświadczanych w klasie, na przerwie a dotyczących relacji z innymi osobami, rówieśnikami • uczenie prawidłowych sposobów zachowania w różnych sytuacjach społecznych oraz akceptowania konsekwencji swojego zachowania • wyjaśnianie sytuacji wynikających z zachowania innych uczniów oraz omawianie prawidłowego sposobu zachowania • zachęcanie do udziału w aktywnościach, zabawach oraz ćwiczeniach, w których obowiązują reguły (uczenie zasad, wskazywanie zależności przyczynowo-skutkowych, uczenie współpracy w grupie) 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • trening umiejętności społecznych 	
Przeciwdziałanie zachowaniom nieakceptowanym społecznie, agresywnym i autoagresywnym oraz zachowaniom destrukcyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna stosowany system wzmocnień pozytywnych • uczeń stara się na miarę swoich możliwości przestrzegać zasad obowiązujących w klasie i szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie systemu wzmocnień pozytywnych uwzględniających możliwości, predyspozycje i preferencje uczniów • każdorazowe wzmocnianie poprzez pochwałę słowną na forum klasy akceptowanych społecznie zachowań • wzmocnianie zachowań aprobowanych społecznie w sytuacjach, które stanowią przyczynę zachowań trudnych występujących u uczniów • stosowanie konsekwencji w postępowaniu, stawianie jasnych granic, co wolno, a czego nie, zapoznanie i przestrzeganie zasad obowiązujących w klasie i szkole • podejmowanie działań proaktywnych zapobiegających zachowaniom trudnym (np. informowanie o zmianach, wyjaśnianie niespodziewanego zachowania innych uczniów, unikanie sytuacji nieprzewidywalnych) • formułowanie komunikatów pozytywnych wskazujących na to, jak należy zachować się w danej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Rodzice • Psycholog szkolny • Pedagog szkolny
Kształtowanie poczucia przynależności	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna Kodeks Ucznia ZSS nr 85 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia edukacyjne, dotyczące 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy klas

do społeczności szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna sylwetkę patrona szkoły • uczeń zna dane szkoły (nazwa i adres szkoły) • uczeń rozpoznaje sztandar szkoły i zachowuje się odpowiednio w trakcie wprowadzania pocztu sztandarowego podczas uroczystości szkolnych • uczeń zna pracowników szkoły i wie jakie pełnią funkcje, identyfikuje nauczycieli z prowadzonymi przez nich zajęciami • uczeń aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach organizowanych w szkole (imprezy, konkursy, zawody sportowe) • uczeń właściwie zachowuje się w trakcie uroczystości szkolnych • uczeń załatwia sprawy na terenie szkoły na polecenie nauczyciela 	<p>zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie z Kodeksem Ucznia</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, zabawy i konkursy, dotyczące patronki szkoły, organizowanie Dnia Patrona • czynny i bierny udział uczniów w uroczystościach szkolnych • udział pocztu sztandarowego w uroczystościach szkolnych • reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych i międzyszkolnych • udział w zawodach i konkursach międzyszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele
Kształtowanie przynależności do społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna miejsce w którym mieszka (miejscowość, region, herb, miejsca pamięci narodowej) • uczeń zna miejsca użyteczności publicznej w najbliższym otoczeniu • uczeń potrafi poprawnie zachowywać się w miejscach użyteczności publicznej (sklep, restauracja, kino, teatr, poczta) • uczeń uczestniczy w spotkaniach integracyjnych, zawodach piknikach, imprezach o charakterze lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie prawidłowych sposobów zachowania w miejscach użyteczności publicznej • zajęcia edukacyjne – pogadanki, gry, konkursy • wycieczki szkolne i klasowe do miejsc użyteczności publicznej • udział w imprezach międzyszkolnych i lokalnych (zawody sportowe, pikniki) 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy klas • nauczyciele
Kształtowanie poczucia tożsamości	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń ma świadomość bycia obywatelem Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia edukacyjne dotyczące symboli narodowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy klas • nauczyciele

narodowej	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna symbole narodowe (godło, flaga, hymn) • uczeń podaje nazwę stolicy Polski, wylicza wybrane zabytki • uczeń wymienia wybrane święta państwowe • uczeń wykazuje poszanowanie dla dziedzictwa kulturalnego (zabytki) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki na temat regionów Polski, wybranych miast i zabytków, stolicy - ilustrowane zdjęciami, rycinami i filmami • gry i konkursy • kształtowanie postawy szacunku do symboli narodowych (flaga, godło, hymn narodowy) • wycieczki do miejsc pamięci narodowej • udział w obchodach uroczystości państwowych (apele szkolne) 	
Udział w działaniach związanych z wolontariatem	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna podstawowe wartości • uczeń w miarę swoich możliwości uczestniczy w życiu społecznym • uczeń potrafi okazać szacunek i tolerancję do odmiennych poglądów, ludzi i religii • uczeń stara się pracować na rzecz innej osoby, klasy, szkoły i środowiska • uczeń w miarę swoich możliwości stara się wspomóc osoby w potrzebie 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki do miejsc pamięci narodowej • udział w obchodach świąt patriotycznych oraz innych wydarzeń według kalendarza szkolnego • udział w akcjach pomocowych organizowanych w szkole • zachęcanie uczniów w podejmowanie prac społecznych • organizacja szkolnego wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • doradca zawodowy • nauczyciele • nauczyciele świetlicy • rodzice
Edukacja			
Rozwijanie motywacji uczniów do podejmowania działań związanych z uczeniem się nowych umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń podejmuje proponowane przez nauczycieli zadania • uczeń doprowadza podjęte działania do końca • uczeń stara się pracować samodzielnie • uczeń zgłasza nauczycielowi trudności z 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie systemu wzmocnień pozytywnych jako motywujących do podejmowania proponowanych aktywności • wzmacnianie poprzez pochwałę słowną na forum klasy samodzielnie podejmowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Rodzice • Psycholog szkolny • Pedagog szkolny

	<p>wykonaniem zadania</p>	<p>działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • stwarzanie sytuacji umożliwiających osiągnięcie sukcesu podczas pracy nad zadaniem, które możemy wzmocnić; zwiększanie ilości prób wzmocniających poprzez rozpoczynanie pracy od zadań łatwiejszych i stopniowe przechodzenie do zadań trudniejszych, mniej preferowanych • stopniowe wydłużanie czasu prac; udzielanie niezbędnej pomocy przy wykonywaniu czynności • wydłużenie czasu na podjęcie lub kontynuowanie działania; stosowanie podpowiedzi wskazujących, słowno – pokazowych • wygaszanie zachowań związanych z dekoncentracją w trakcie wykonywanych aktywności i przypominanie o koncentracji uwagi na wykonywanym zadaniu • uczenie sposobów proszenia o pomoc w przypadku trudności z wykonaniem zadania 	
<p>Rozwijanie potrzeby samodzielnego rozpoczynania i kończenia pracy na zajęciach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń z własnej inicjatywy podejmuje aktywności związane z realizowanymi zajęciami • zna kolejność i przebieg poszczególnych etapów zajęć i potrafi samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosowanie planów dnia i łańcuchów czynności • zajęcia rozwijające kreatywność dostosowane do indywidualnych potrzeb, możliwości i 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawca • specjaliści

	<ul style="list-style-type: none"> organizować swoją pracę uczeń zna swoje umiejętności i wykorzystuje je w pracy na zajęciach uczeń ma potrzebę doprowadzania podjętych działań do końca uczeń stara się pracować samodzielnie najlepiej, jak potrafi i nie zraża się trudnościami starając się je rozwiązać 	<ul style="list-style-type: none"> zainteresowań uczniów przydzielanie nagrody rzeczowej i słownej po wykonanym zadaniu 	
Opieka			
Rozwijanie u uczniów zainteresowań związanych z różnorodnymi formami spędzania czasu wolnego, w tym związanymi z aktywnością fizyczną.	<ul style="list-style-type: none"> uczeń chętnie uczestniczy w proponowanych różnych formach spędzania wolnego czasu uczeń potrafi dokonać wyboru spośród proponowanych mu form spędzania wolnego czasu uczeń potrafi zakomunikować potrzeby związane ze zmianą aktywności podczas zajęć pozalekcyjnych/światlicowych itp... uczeń zna swoje zainteresowania i potrafi poprosić o aktywność związaną z nimi uczeń aktywnie spędza czas wolny uczeń bierze udział w wyjściach na plac zabaw, spacer do parku, do kina/teatru, do zoo, do restauracji uczeń uczestniczy w grach i zabawach ruchowych na boisku/placu zabaw uczeń bierze aktywny udział w wykonywaniu prac plastyczno-technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie form do możliwości psychofizycznych i zainteresowań uczniów motywowanie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach korzystanie z pomocy komunikacyjnych uczniów organizowanie zajęć ruchowych dodatkowych (np. SKS) regularne wychodzenie na boisko/plac zabaw organizacja wycieczek dawanie uczniom dobrego przykładu 	<ul style="list-style-type: none"> nauczyciele świetlicy wychowawcy nauczyciele rodzice
OBSZAR II. Aktywność fizyczna i szkolny sport			
Opracowanie: Agnieszka Sieniawska, Monika Olęcka, Małgorzata Fronczak, Emilia Nagórka			
Rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej: wprowadzanie	<ul style="list-style-type: none"> chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych odczuwa radość z podejmowanego 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie form prowadzenia zajęć do możliwości psychoruchowych uczniów; 	nauczyciele zajęć ruchowych

<p>atrakcyjnych formy motywowania uczniów do zwiększenia aktywności fizycznej oraz profilaktyka wad postawy.</p>	<p>wysiłku fizycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o własną sylwetkę, zdrowie i sprawność fizyczną • zna i respektuje zasady rywalizacji sportowej • zna nazewnictwo sportowe • korzysta z placu zabaw i boiska szkolnego • bierze udział w wycieczkach, zawodach, zajęciach na pływalni • aktywnie spędza swój wolny czas • potrafi przyjąć prawidłową postawę ciała na zajęciach ruchowych oraz potrafi przenieść umiejętność przyjmowania prawidłowej postawy ciała na inne zajęcia • rozumie potrzebę dbania o swoją sylwetkę • bierze udział w zajęciach korekcyjnych, rehabilitacyjnych i na basenie 	<p>uatrakcyjnianie zajęć</p> <ul style="list-style-type: none"> • angażowanie uczniów w prowadzenie części zajęć (np. rozgrzewka, własne propozycje ćwiczeń) • używanie fachowego nazewnictwa sportowego • organizowanie zawodów sportowych, dodatkowych zajęć ruchowych (SKS, siłownia plenerowa, basen, lodowisko itp.) • prowadzenie zajęć ruchowych śródlekcyjnych • przedstawienie rodzicom/opiekunom aktywności ruchowych dostosowanych do możliwości ich podopiecznych • kształtowanie nawyku przyjmowania prawidłowej postawy ciała • organizowanie zajęć z zakresu korekcji wad postawy oraz rehabilitacji na terenie szkoły • dawanie dobrego przykładu uczniom • stosowanie sprzętu ortopedycznego dla uczniów potrzebujących 	<p>wychowawcy nauczyciele rodzice/opiekunowie</p>
<p><i>OBSZAR III. Zdrowie, profilaktyka i przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i bezpieczeństwa uczniów</i></p>			
<p><i>Opracowanie: Agnieszka Sieniawska, Monika Olęcka, Małgorzata Fronczak, Emilia Nagórka</i></p>			
<p>Kształtowanie postaw</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać miejsce bólu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie pogadanki na 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele

prozdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> • wie, gdzie znajduje się gabinet pielęgniarstwa • wie, komu zgłosić chorobę, niedyspozycję • wie o możliwościach zarażenia się chorobą • wie jak można przeciwdziałać chorobom • wie, jak ochronić się przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi takimi jak, np. mróz, upał, deszcz, wiatr • rozumie konieczność wietrzenia pomieszczeń • zna korzyści wynikające z ruchu na świeżym powietrzu i czynnego wypoczynku 	<p>temat postaw prozdrowotnych w formach dostosowanych do możliwości uczniów (objawy i profilaktyka chorób, umiejętność doboru odzieży do warunków atmosferycznych, higiena życia – sen, odpoczynek, odżywianie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie zajęć, konkursów, warsztatów poruszających tematykę postaw prozdrowotnych: <ul style="list-style-type: none"> -plastyczno-technicznych, -muzycznych -ruchowych -organizacja zajęć na świeżym powietrzu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Rodzice
Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń bezpiecznie porusza się na terenie szkoły • zna zasady spędzania przerw • uczeń zna regulaminy pracowni szkolnych • uczeń właściwie zachowuje się w trakcie ewakuacji, podporządkowuje się poleceniom nauczyciela • uczeń identyfikuje sytuacje niebezpieczne w szkole i powiadamia o nich nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami BHP, regulaminem klasy i poszczególnych pracowni • ćwiczenia przeciwpożarowe • kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji niebezpiecznych oraz informowania o nich nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, nauczyciele
Rozpoznawanie sytuacji zagrażających zdrowiu	<ul style="list-style-type: none"> • zna numery alarmowe • przestrzega zasad związanych z higieną spożywania posiłków 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi • kształtowanie i rozwijanie zasad 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • wszyscy nauczyciele • nauczyciele w-f

	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad bezpiecznego uprawiania sportów • bawi się w miejscach do tego przeznaczonych • uczeń rozpoznaje sytuacje zagrażające zdrowiu i wie, gdzie otrzymać pomoc • zgłasza uszkodzenia ciała i złe samopoczucie 	<p>związanych z higieną</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności zgłaszania złego samopoczucia lub uszkodzenia ciała • rozwijanie umiejętności bezpiecznej zabawy oraz aktywności sportowej 	
Wdrażanie do przestrzegania bezpieczeństwa w ruchu drogowym	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym • uczeń potrafi prawidłowo przechodzić przez jezdnię z sygnalizacją świetlną • uczeń rozpoznaje podstawowe znaki drogowe • uczeń zna i stosuje zasady poruszania się w grupie • uczeń rozumie potrzebę stosowania elementów odblaskowych • uczeń zna zasady bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po mieście • kształtowanie umiejętności przestrzegania zasad bezpiecznego poruszania się po mieście • rozwijanie umiejętności przemieszczania się w grupie • ćwiczenia korzystania ze środków komunikacji miejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele
<i>OBSZAR IV. Podnoszenie umiejętności korzystania z technologii informatycznej i bezpieczeństwa w sieci</i>			
<i>Opracowanie: Katarzyna Żółtowski, Ewelina Salańska</i>			
Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z technologii informatycznych oraz zasadami bezpieczeństwa w sieci	<ul style="list-style-type: none"> • zna zalety wykorzystania technologii informatycznych w nauce, komunikacji (komputer, tablet) • zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu, mediów społecznościowych (upublicznianie danych osobowych, nadmierne korzystanie z Internetu) • posiada elementarny krytycyzm wobec treści publikowanych w Internecie 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w sieci • limitowany czas korzystania z multimedii • zapoznanie z etykietą internetową 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> zna podstawowe zasady etykiety – wie, jak należy się zachowywać będąc członkiem internetowej społeczności, jakie są granice, co można, a czego nie powinno się publikować w sieci 		
Wdrażanie do korzystania z osiągnięć współczesnej technologii w ramach podnoszenia kompetencji informatycznej	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje zadania podczas zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem wysokich technologii wykorzystuje wysoką technologię w celu budowania kompetencji komunikacyjnej wykorzystuje technologię informatyczną w celu zdobywania wiedzy i rozwiązywania zadań edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności korzystania z tablicy interaktywnej, aplikacji proponowanych przez nauczyciela podczas zajęć nauka korzystania z tabletu, komputera oraz oprogramowania wspierającego system komunikacyjny ucznia nauka korzystania z wyszukiwarki internetowej, programów i aplikacji, które ułatwiają zdobywanie wiedzy i rozwiązywanie zadań domowych 	<ul style="list-style-type: none"> wszyscy nauczyciele
<i>OBSZAR V. Działalność kulturalna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu uczniów</i>			
<i>Opracowanie: Iwona Liwak-Wędrychowicz, Aneta Karczmarczyk</i>			
Podjęcie aktywności w wydarzeniach kulturalnych w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> rozwija predyspozycje osobowościowe: kreatywność, komunikację, poczucie swojej wartości, sprawstwa. bierze czynny udział w reprezentowaniu szkoły na występach artystycznych oraz konkursach o tematyce kulturalno-edukacyjnej. dzieli się swoimi talentami. poszerza wiedzę kulturalną za pomocą mass mediów, środków społecznego przekazu. 	<ul style="list-style-type: none"> udział w konkursach o tematyce kulturalno – edukacyjnej. zapraszanie na teren szkoły artystów ze świata sztuki. uczestnictwo w innowacjach i programach autorskich. uczestnictwo w zespołach artystycznych. Reprezentacyjne występy wewnątrz szkoły z okazji różnych uroczystości. międzyszkolny Przegląd Małych 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy nauczyciele rodzice

	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w przygotowaniu prac plastyczno-technicznych • bierze udział w przygotowaniu wystaw na terenie szkoły. • uczestniczy jako artysta/widz w uroczystościach o charakterze historyczno – kulturalnym. • bierze czynny udział w akcjach upamiętniających tradycje i historię polski. • uczestniczy w akcjach w formie wolontariatu.. 	<p>Form Teatralnych MAGIK.</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w Akcji Żonkil i innych wydarzeniach nawiązujących do tradycji państwowych, np Odzyskanie Niepodległości, Międzynarodowym Dniu Praw Dziecka. • prezentacja wytworów prac uczniowskich na kiermaszach i wystawach. • oglądanie filmów, prezentacji, korzystanie z gier multimedialnych nawiązujących do tematyki kulturalnej. • aktywizacja rodziców / prawnych opiekunów w działania kulturalne odbywające się na terenie szkoły. 	
<p>Podjęmowanie aktywności w wydarzeniach kulturalnych poza szkołą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna różne ośrodki kulturalne i regularnie w nich przebywa – kino, teatr, muzeum. • uczęszcza w wydarzeniach kulturalnych organizowanych poza szkołą. • odpowiednio zachowuje się w ośrodkach kulturalnych, dostosowuje strój, w zależności od miejsca kultury, w którym przebywa. 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w kinowych seansach filmowych. • uczestniczy w przedstawieniach teatralnych. • uczestniczy w lekcjach bibliotecznych. • udział w lekcjach muzealnych. • udział w konkursach o tematyce kulturalno – edukacyjnej. • współpraca z instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, placówkami edukacji pozaszkolnej. • uczestnictwo w zespołach artystycznych; reprezentacyjne występy poza szkołą. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • rodzice

		<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja rodziców / prawnych opiekunów w działania kulturalne odbywające się poza szkołą, np. opieka podczas wyjść do teatru. 	
Stosowanie zasad savoir vivre.	<ul style="list-style-type: none"> • Zwraca się w odpowiedni sposób do pracowników szkoły oraz osób spoza szkoły. • Zachowuje się adekwatnie w miejscach użyteczności publicznej w szkole (stołówka, szatnia, korytarz). • Zachowuje się adekwatnie w miejscach użyteczności publicznej poza szkołą: komunikacja miejska, ośrodki kultury, miejsca usługowe. • Zwraca uwagę na słownictwo oraz wygląd zewnętrzny – odpowiedni strój, czystość stroju, fryzura. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność prewencyjna dotycząca adekwatnych postaw (słownictwo, wygląd, zachowanie) w miejscach użyteczności publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • rodzice
<i>OBSZAR VI. Ekologia i kształtowanie postaw proekologicznych</i>			
<i>Opracowanie: Ewelina Salańska, Katarzyna Żółtowłos</i>			
Kształtowanie postaw proekologicznych związanych z ochroną środowiska naturalnego.	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe pojęcia związane z ekologią i ochroną środowiska naturalnego: segregacja śmieci, oszczędzanie wody, prądu i gazu, stosowanie toreb wielokrotnego użytku. • zna przyczyny zanieczyszczenia środowiska naturalnego. • prezentuje pozytywne nawyki w swoim codziennym funkcjonowaniu związane z ochroną środowiska, np. segreguje śmieci, oszczędza wodę, gaz i energię, stosuje torby wielokrotnego użytku. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia edukacyjne o tematyce przyrodniczej, gry i zabawy tematyczne. • wdrażanie do segregowania odpadów (udostępnienie w szkole koszy do segregacji śmieci). • wdrażanie do oszczędzania wody na terenie szkoły np. podczas mycia rąk, zbieranie deszczówki. • udział w akcjach np.: Sprzątanie Świata, zbiórka surowców wtórnych, zbiórka baterii, porządkowanie terenu. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w szkolnych wydarzeniach o tematyce ekologicznej - konkursy, imprezy, wycieczki. • wie, jak należy dbać o środowisko naturalne. • przejawia uczucia wyższe związane z przyrodą: wykazuje zainteresowanie naturą, dostrzega jej piękno i różnorodność, potrafi wypoczywać podczas obcowania z przyrodą podczas zajęć terenowych oraz wycieczek. • przejawia wrażliwość wobec świata przyrody i świata zwierząt; z pomocą dorosłych dba o zwierzęta i rośliny w swoim otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie różnorodnych zajęć, tj. terenowych, apel z okazji dnia ziemi, konkursy i wystawy. • praca w ogródku szkolnym. • dbanie o rośliny doniczkowe w klasie. • wzbudzanie poszanowania i troski o zwierzęta w nawiązaniu do posiadanych zwierząt domowych. 	
<p>Budowanie świadomości zagrożeń ekologicznych i umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się konkretnych działań i praktyk, które mogą zmniejszyć zagrożenia ekologiczne, takich jak recykling, oszczędzanie energii, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, ochrona lokalnych ekosystemów. • dostrzega i reaguje na bieżące problemy ekologiczne w swoim otoczeniu – oszczędza wodę, energię elektryczną, wyrzuca i segreguje śmieci. • opiekuje się zwierzętami w okresie zimowym. • opiekuje się roślinami w klasie i w domu. • bierze udział w akcjach o tematyce ekologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie i uczestniczenie w zajęciach dotyczących zagrożeń ekologicznych. • wykonywanie karmników, budek dla ptaków, poidłek, domków dla owadów. • organizowanie i uczestniczenie w akcjach pomocy zwierzętom w schronisku. • organizowanie i uczestniczenie w zbiórkach odpadów nadających się do recyklingu. • organizowanie i uczestniczenie w zbiórkach elektrośmieci. • opieka nad roślinami w ogródku szkolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • rodzice

OBSZAR VII. Wspieranie rodziców w realizacji działań profilaktyczno wychowawczych

Opracowanie: Iwona Liwak-Wędrychowicz, Aneta Karczmarczyk

Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie pracy nad zachowaniami niepożądanymi uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń kontroluje swoje zachowanie, prezentuje postawy akceptowane społecznie • uczeń na miarę swoich możliwości radzi sobie w sytuacjach wykraczających poza granice jego komfortu 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami • warsztaty dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog i psycholog szkolny
Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania, różnicuje zdrowe i niezdrowe potrawy • uczeń chętnie spożywa posiłki skomponowane w oparciu o zasady zdrowego odżywiania • uczeń chętnie uczestniczy we wspólnym przygotowywaniu zdrowych posiłków • uczeń uczestniczy w akcji „Szlanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole” 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami • warsztaty dla rodziców • udział rodziców wraz z dziećmi w integracyjnych warsztatach kulinarnych i konkursach 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele
Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna aktywne formy spędzania czasu wolnego • uczeń chętnie uczestniczy w różnych formach aktywności • uczeń informuje o preferowanej formie aktywności ruchowej 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami • warsztaty dla rodziców • udział rodziców wraz z dziećmi w Pikniku Integracyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele wf • specjaliści
Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie budowania spójnego systemu wartości dotyczącego zachowań prozdrowotnych oraz proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna i stosuje zasady dotyczące zdrowia fizycznego i psychicznego (higiena osobista, higiena umysłu). • Uczeń zna zasady dotyczące ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja włączającą rodziców w działania profilaktyczne szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • rodzice

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY NR 5

rok szkolny 2024/2025

OBSZAR I. Wspieranie uczniów w procesie wychowania, edukacji i opieki

OBSZAR II. Aktywność fizyczna i szkolny sport

OBSZAR III. Zdrowie, profilaktyka i przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i bezpieczeństwa uczniów

OBSZAR IV. Podnoszenie umiejętności korzystania z technologii informatycznej i bezpieczeństwa w sieci

OBSZAR V. Działalność kulturalna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu uczniów

OBSZAR VI. Ekologia i kształtowanie postaw proekologicznych

OBSZAR VII. Wspieranie rodziców w realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych

Zadania	Osiągnięcia uczniów	Podejmowane działania	Osoby odpowiedzialne
<i>OBSZAR I. Wspieranie uczniów w procesie wychowania, edukacji i opieki</i>			
<i>Opracowanie: Milena Łęczycka-Duszek, Klaudia Mańkowska</i>			
Wychowanie			
Kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych	<ul style="list-style-type: none"> • jest uprzejmy i koleżeński • szanuje swoją własność oraz własność innych uczniów • dzieli się pomocami dydaktycznymi z innymi uczniami • jest asertywny w relacjach z rówieśnikami (umiejętność odmawiania) • uczestniczy w przedsięwzięciach podejmowanych w klasie i szkole, uczestniczy w imprezach klasowych i między zespołowych • uczeń szanuje prawa kolegów • uczeń potrafi rozwiązywać konflikty z rówieśnikami w sposób akceptowany społecznie • uczeń w sposób akceptowany społecznie okazuje zainteresowanie płcią przeciwną 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie i propagowanie wzorca pozytywnych kontaktów interpersonalnych • nauczanie akceptowalnych społecznie form rozwiązywania konfliktów • zajęcia z psychologiem dotyczące emocji • trening umiejętności społecznych • zajęcia z funkcjonowania osobistego i społecznego • rozwijanie kompetencji komunikacyjnych • odgrywanie scenek sytuacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog
Rozwijanie umiejętności dostosowania sposobu nawiązywania relacji interpersonalnych do różnych sytuacji społecznych i osób	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostosować sposób kontaktu (przytulenie, podanie ręki, słowne przywitanie) do osób znanych i nieznanymi (rodzice, rodzeństwo, nauczyciele, rówieśnicy, przewoźnik, inne osoby dorosłe nieznanie uczniowi) 	<ul style="list-style-type: none"> • czytanie książek tematycznych, układanie historyjek obrazkowych oraz oglądanie filmów edukacyjnych dotyczących różnych sytuacji społecznych i osób 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog • rodzice

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostosować sposób zachowania wobec innych osób w różnych sytuacjach społecznych (na ulicy, w sklepie, komunikacji miejskiej) • potrafi dostosować sposobów komunikacji do rówieśników i osób dorosłych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie sytuacji naturalnych do nauki relacji interpersonalnych • trening umiejętności społecznych 	
Rozwijanie umiejętności współdziałania z innymi osobami	<ul style="list-style-type: none"> • zna normy i zasady współdziałania w grupie rówieśniczej • zna normy i zasady współdziałania z nauczycielem, inną osobą dorosłą • uczeń potrafi współpracować z innymi osobami w różnych sytuacjach społecznych (nauka, czas wolny, przerwa) 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie pomocy wizualnych wspomagających ucznia w zakresie znajomości norm i zasad współdziałania w grupie rówieśniczej • uczenie akceptowalnych społecznie zasad współdziałania i współpracy z innymi osobami • wykorzystywanie sytuacji naturalnych do nauki współdziałania z innymi osobami • trening umiejętności społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • rodzice
Rozwijanie zachowań empatycznych i pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń na miarę swoich możliwości potrafi funkcjonować w różnych sytuacjach życiowych z uwzględnieniem potrzeb, uczuć i emocji innych osób • uczeń jest gotowy do pomocy słabszym kolegom • uczeń jest gotowy do pomocy osobom starszym • uczeń podejmuje prace użyteczne na rzecz szkoły • uczeń szanuje odmiennosc innych osób 	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie (pochwała/nagroda) za okazywanie postawy koleżeńskiej w stosunku do rówieśników i osób dorosłych • trening umiejętności społecznych • angażowanie ucznia do prac użytecznych na rzecz szkoły • wykorzystywanie sytuacji naturalnych do nauki zachowań empatycznych i pomocowych • czytanie książek tematycznych, układanie historyjek obrazkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog • rodzice

		oraz oglądanie filmów edukacyjnych dotyczących zachowań empatycznych i pomocowych	
<p>Uczenie akceptowalnych społecznie sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych</p> <p>Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych</p> <p>Przygotowanie do radzenia sobie z sukcesem i porażką</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń na miarę swoich możliwości psychofizycznych radzi sobie z sytuacjami trudnymi (dokuczaniem, odmową, pominięciem, przegrywaniem, trudnym zachowaniem innych uczniów) • uczeń w sposób akceptowany społecznie rozwiązuje sytuacje konfliktowe • uczeń kontroluje swoje zachowanie w trudnych sytuacjach • uczeń akceptuje konsekwencje swojego zachowania • uczeń na miarę swoich możliwości radzi sobie w sytuacjach nowych, wykraczających poza znany schemat • uczeń radzi sobie z sukcesem i porażką 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystanie z sytuacji naturalnych w klasie, szkole oraz stwarzanie sytuacji przez nauczyciela celem uczenia sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi • wykorzystanie uczenia sytuacyjnego i incydentalnego • wykorzystanie pomocy wizualnych, układanie społecznych historyjek obrazkowych odwołujących się do sytuacji doświadczanych w klasie, na przerwie a dotyczących relacji z innymi osobami, rówieśnikami • uczenie prawidłowych sposobów zachowania w różnych sytuacjach społecznych oraz akceptowania konsekwencji własnego zachowania • wyjaśnianie sytuacji wynikających z zachowania innych uczniów oraz omawianie prawidłowego sposobu zachowania • zachęcanie do udziału w aktywnościach oraz ćwiczeniach, w 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • rodzice • psycholog szkolny • pedagog szkolny

		<p>których obowiązują reguły (uczenie zasad, wskazywanie zależności przyczynowo-skutkowych, uczenie współpracy w grupie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • trening umiejętności społecznych 	
<p>Przeciwdziałanie zachowaniom nieakceptowanym społecznie, agresywnym i autoagresywnym oraz zachowaniom destrukcyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna system stosowanych wzmocnień pozytywnych • uczeń akceptuje konsekwencje swojego nieodpowiedniego zachowania • uczeń przejawia akceptowane społecznie zachowania związane z dojrzewaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie systemu wzmocnień pozytywnych uwzględniających możliwości, predyspozycje i preferencje uczniów • każdorazowe wzmocnianie poprzez pochwałę słowną na forum klasy akceptowanych społecznie zachowań • wzmocnianie zachowań aprobowanych społecznie w sytuacjach, które stanowią przyczynę zachowań trudnych występujących u uczniów • stosowanie konsekwencji w postępowaniu, stawianie jasnych granic, co wolno, a czego nie, zapoznanie i przestrzeganie zasad obowiązujących w klasie i szkole • podejmowanie działań proaktywnych zapobiegających zachowaniom trudnym (np. informowanie o zmianach, wyjaśnianie niespodziewanego zachowania innych uczniów, unikanie sytuacji nieprzewidywalnych) • formułowanie komunikatów 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • rodzice • psycholog szkolny • pedagog szkolny

		pozytywnych wskazujących na to, jak należy zachować się w danej sytuacji	
Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> uczeń ma świadomość swoich praw i obowiązków zapisanych w Kodeksie ucznia ZSS nr 85 uczeń zna sylwetkę patrona szkoły oraz dane szkoły (nazwa i adres szkoły) uczeń rozpoznaje sztandar szkoły i zachowuje się odpowiednio w trakcie wprowadzania pocztu sztandarowego podczas uroczystości szkolnych uczeń zna pracowników szkoły i wie jakie pełnią funkcje, identyfikuje nauczycieli z prowadzonymi przez nich zajęciami uczeń aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach organizowanych w szkole (imprezy, konkursy, zawody sportowe), wykonuje powierzone mu obowiązki uczeń pełni obowiązki dyżurnego, podejmuje prace użyteczne na rzecz szkoły uczeń właściwie zachowuje się w trakcie uroczystości szkolnych uczeń załatwia sprawy na terenie szkoły na polecenie nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia edukacyjne, dotyczące zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie z Kodeksem Ucznia pogadanki, zabawy i konkursy, dotyczące patronki szkoły, organizowanie Dnia Patrona czynny i bierny udział uczniów w uroczystościach szkolnych udział pocztu sztandarowego w uroczystościach szkolnych reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych i międzyszkolnych udział w zawodach i konkursach międzyszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy klas nauczyciele
Rozwijanie przynależności do społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zna miejsce w którym mieszka (miejscowość, region, herb, legendy, miejsca pamięci narodowej) uczeń zna miejsca użyteczności publicznej w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> uczenie prawidłowych sposobów zachowania w miejscach użyteczności publicznej zajęcia edukacyjne – pogadanki, gry, konkursy 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy klas nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> uczeń potrafi poprawnie zachowywać się w miejscach użyteczności publicznej (sklep, restauracja, kino, teatr, poczta) uczeń uczestniczy w spotkaniach integracyjnych, zawodach piknikach, imprezach o charakterze lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> wycieczki szkolne i klasowe do miejsc użyteczności publicznej udział w imprezach międzyszkolnych i lokalnych (zawody sportowe, pikniki) 	
Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej	<ul style="list-style-type: none"> uczeń ma świadomość bycia obywatelem Polski uczeń zna i szanuje symbole narodowe (godło, flaga, hymn) uczeń podaje nazwę stolicy Polski, wylicza wybrane zabytki uczeń wymienia wybrane święta państwowe uczeń wykazuje poszanowanie dla dziedzictwa kulturalnego (zabytki) uczeń uczestniczy w ważnych wydarzeniach politycznych kraju (wybory) 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia edukacyjne dotyczące symboli narodowych, pogadanki na temat regionów Polski, wybranych miast i zabytków, stolicy - ilustrowane zdjęciami i rycinami i filmami gry i konkursy kształtowanie postawy szacunku do symboli narodowych (flaga, godło, hymn narodowy) wycieczki do miejsc pamięci narodowej udział w obchodach uroczystości państwowych (apele szkolne) 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy klas nauczyciele
Rozwijanie poczucia tożsamości osobowej	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zna podstawowe dane osobowe uczeń wie do czego służą dokumenty i potrafi się nimi posługiwać (legitymacja szkolna, dowód osobisty) uczeń identyfikuje się z własną płcią uczeń zna swoje mocne i słabe strony zna swoje prawa i obowiązki związane z funkcjonowaniem w różnych grupach społecznych (rodzina, szkoła, środowisko rówieśnicze, członek społeczeństwa) 	<ul style="list-style-type: none"> zaplanowanie w klasowych planach wychowawczo – profilaktycznych i przeprowadzenie zajęć wychowawczych poruszających tematy dotyczące: danych osobowych uczniów, dokumentów osobistych ucznia (legitymacja szkolna, dowód osobisty); praw i obowiązków wychowanka jako członka rodziny, ucznia w klasie, 	<ul style="list-style-type: none"> nauczyciele wychowawcy doradca zawodowy psycholog i pedagog szkolny

	<ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość pełnienia różnych ról społecznych jako osoba dorosła 	<p>obywatela.</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć z zakresu treningu umiejętności społecznych. • organizacja różnorodnych konkursów, zawodów szkolnych i pozaszkolnych podczas których uczniowie poznają swoje mocne i słabe strony. • zaangażowanie uczniów w akcje charytatywne przygotowujące do pełnienia różnych ról społecznych jako osób dorosłych np. opieka nad warszawskimi pomnikami, zbiórki dla schronisk. 	
Uczenie się wskazywania swoich mocnych i słabych stron, budowanie pozytywnego obrazu samego siebie	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić swoje mocne i słabe strony 	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanowanie w klasowych programach wychowawczo – profilaktycznych i przeprowadzenie zajęć wychowawczych poruszających tematy dotyczące mocnych i słabych stron każdego ucznia w klasie; budowania pozytywnego obrazu ucznia. • prowadzenie zajęć z zakresu treningu umiejętności społecznych. • udział uczniów w indywidualnych spotkaniach z pedagogiem i psychologiem szkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele wychowawcy • psycholog, pedagog szkolny
Odkrywanie własnych umiejętności i możliwości, kształtowanie	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić swoje możliwości • potrafi wybrać czynność, którą wykona 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja różnych form zajęć szkolnych uwzględniających odkrywanie umiejętności uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele wychowawcy • doradca zawodowy • psycholog, pedagog

umiejętności wyboru czynności, w których mogą być one wykorzystane		i ich możliwości oraz kształtowanie umiejętności dokonywania wyboru czynności, której wykonania uczeń się podejmie.	szkolny
Uczenie się określania swoich zainteresowań i predyspozycji	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić swoje zainteresowania i predyspozycje zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja różnych form zajęć szkolnych uwzględniających kształtowanie zainteresowań ucznia, doskonalących dokonywanie przez niego wyboru i określających jego predyspozycje zawodowe. • 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele wychowawcy • doradca zawodowy • psycholog, pedagog szkolny
Uczenie się umiejętności doprowadzania zadania do końca, pokonywania trudności	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi doprowadzić zadanie do końca pomimo pojawiających się trudności 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja różnych form zajęć szkolnych uwzględniających uczenie się umiejętności doprowadzania zadań do końca. 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem
Uczenie się radzenia sobie w trudnych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi poprosić o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć z zakresu treningu umiejętności społecznych. • udział uczniów w indywidualnych spotkaniach z pedagogiem i psychologiem szkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem • psycholog, pedagog szkolny
Uczenie umiejętności stawiania sobie realistycznych celów dotyczących pełnienia różnych ról społecznych: pracownika, członka rodziny, członka społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość swoich ograniczeń wpływających z niepełnosprawności 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja różnych form zajęć szkolnych uwzględniających uczenie umiejętności wyznaczania przez ucznia realistycznych celów w świetle ograniczeń wynikających z niepełnosprawności. 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem. • psycholog, pedagog szkolny
Udział w działaniach związanych z wolontariatem	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna podstawowe wartości • uczeń w miarę swoich możliwości uczestniczy w życiu społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki do miejsc pamięci narodowej • udział w obchodach świąt 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • doradca zawodowy

	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń potrafi okazać szacunek i tolerancję do odmiennych poglądów, ludzi i religii • uczeń stara się pracować na rzecz innej osoby, klasy, szkoły i środowiska • uczeń w miarę swoich możliwości stara się wspomóc osoby w potrzebie 	<ul style="list-style-type: none"> • patriotycznych oraz innych wydarzeń według kalendarza szkolnego • udział w akcjach pomocowych organizowanych w szkole • zachęcanie uczniów w podejmowanie prac społecznych • organizacja szkolnego wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • nauczyciele świetlicy • rodzice
Edukacja			
<p>Wspieranie motywacji uczniów do podejmowania zadań związanych z nabywaniem nowych umiejętności i wiadomości, także związanych z pracą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń podejmuje proponowane przez nauczycieli zadania • uczeń doprowadza podjęte działania do końca • uczeń stara się pracować samodzielnie i rozwiązywać pojawiające się trudności • uczeń zgłasza nauczycielowi trudności z wykonaniem zadania • uczeń podejmuje pracę grupową i potrafi efektywnie współpracować 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie sytemu wzmocnień pozytywnych jako motywujących do podejmowania proponowanych aktywności • wzmacnianie poprzez pochwałę słowną na forum klasy samodzielnie podejmowanych działań • stwarzanie sytuacji umożliwiających osiągnięcie sukcesu podczas pracy nad zadaniem, które możemy wzmocniać; zwiększanie ilości prób wzmocniających poprzez rozpoczynanie pracy od zadań łatwiejszych i stopniowe przechodzenia do zadań trudniejszych, mniej preferowanych przez uczniów • stopniowe wydłużanie czasu prac; udzielanie niezbędnej pomocy przy wykonywaniu czynności 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog szkolny

		<ul style="list-style-type: none"> • wydłużenie czasu na podjęcie lub kontynuowanie działania; stosowanie podpowiedzi wskazujących, słowno – pokazowych • wygaszanie zachowań związanych z dekoncentracją w trakcie wykonywanych aktywności i przypominanie o koncentracji uwagi na wykonywanym zadaniu; powtarzanie instrukcji • uczenie sposobów proszenia o pomoc w przypadku trudności z wykonaniem zadania 	
Rozwijanie potrzeby samodzielnego rozpoczynania i kończenia podjętej pracy	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń z własnej inicjatywy podejmuje aktywności związane z realizowanymi zajęciami • zna kolejność i przebieg poszczególnych etapów zajęć i potrafi samodzielnie organizować swoją pracę • uczeń zna swoje umiejętności i wykorzystuje je w pracy na zajęciach • uczeń ma potrzebę doprowadzania podjętych działań do końca • uczeń stara się pracować samodzielnie najlepiej, jak potrafi i nie zraża się trudnościami starając się je rozwiązać 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosowanie planów dnia i łańcuchów czynności • zajęcia rozwijające kreatywność dostosowane do indywidualnych potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów • przydzielanie nagrody rzeczowej i słownej po wykonanym zadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawca • specjaliści
Opieka			
Rozwijanie u uczniów zainteresowań związanych z różnorodnymi formami spędzania czasu wolnego, w tym związanymi z aktywnością fizyczną.	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń chętnie uczestniczy w proponowanych różnych formach spędzania wolnego czasu • uczeń potrafi dokonać wyboru spośród 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie form do możliwości psychofizycznych i zainteresowań uczniów • motywowanie uczniów do 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele świetlicy • wychowawcy • nauczyciele • rodzice

	<p>proponowanych mu form spędzania wolnego czasu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń potrafi zakomunikować potrzeby związane ze zmianą aktywności podczas zajęć pozalekcyjnych/światlicowych itp... • uczeń zna swoje zainteresowania i potrafi poprosić o aktywność związaną z nimi • uczeń aktywnie spędza czas wolny • uczeń bierze udział w wyjściach na plac zabaw, spacer do parku, do kina/teatru, do zoo, do restauracji • uczeń uczestniczy w grach i zabawach ruchowych na boisku/placu zabaw • uczeń bierze aktywny udział w wykonywaniu prac plastyczno-technicznych 	<p>aktywnego udziału w zajęciach</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzystanie z pomocy komunikacyjnych uczniów • organizowanie zajęć ruchowych dodatkowych (np. SKS) • regularne wychodzenie na boisko/plac zabaw • organizacja wycieczek <p>dawanie uczniom dobrego przykładu</p>	
<i>OBSZAR II. Aktywność fizyczna i szkolny sport</i>			
<i>Opracowanie: Agnieszka Sieniawska, Monika Olęcka, Małgorzata Fronczak, Emilia Nagórka</i>			
<p>Rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej: wprowadzanie atrakcyjnych formy motywowania uczniów do zwiększenia aktywności fizycznej; profilaktyka wad postawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych • odczuwa radość z podejmowanego wysiłku fizycznego • rozumie potrzebę dbania i dba o własną sylwetkę, zdrowie i sprawność fizyczną • zna i respektuje zasady rywalizacji sportowej • zna nazewnictwo sportowe • korzysta z placu zabaw i boiska szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie form prowadzenia zajęć do możliwości psychoruchowych uczniów; uatrakcyjnianie zajęć • angażowanie uczniów w prowadzenie części zajęć (np. rozgrzewka, własne propozycje ćwiczeń) • używanie fachowego nazewnictwa sportowego • organizowanie zawodów sportowców, dodatkowych zajęć 	<p>nauczyciele zajęć ruchowych</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>rodzice/opiekunowie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w wycieczkach, zawodach, zajęciach na pływalni • aktywnie spędza swój wolny czas • potrafi przyjąć prawidłową postawę ciała na zajęciach ruchowych oraz potrafi przenieść umiejętność przyjmowania prawidłowej postawy ciała na inne zajęcia • rozumie potrzebę dbania o swoją sylwetkę • bierze udział w zajęciach korekcyjnych, rehabilitacyjnych i na basenie 	<ul style="list-style-type: none"> • ruchowych (SKS, siłownia plenerowa, basen, lodowisko itp.) • prowadzenie zajęć ruchowych śródlekcyjnych • przedstawienie rodzicom/opiekunom aktywności ruchowych dostosowanych do możliwości ich podopiecznych • kształtowanie nawyku przyjmowania prawidłowej postawy ciała • organizowanie zajęć z zakresu korekcji wad postawy oraz rehabilitacji na terenie szkoły • dawanie dobrego przykładu uczniom • stosowanie sprzętu ortopedycznego dla uczniów potrzebujących 	
<i>OBSZAR III. Zdrowie, profilaktyka i przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i bezpieczeństwa uczniów</i>			
<i>Opracowanie: Agnieszka Sieniawska, Monika Olęcka, Małgorzata Fronczak, Emilia Nagórka</i>			
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać miejsce bólu • wie, gdzie znajduje się gabinet pielęgniarstwa • wie, komu zgłosić chorobę, niedyspozycję • wie o możliwościach zarażenia się chorobą • wie jak można przeciwdziałać chorobom • wie, jak ochronić się przed 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie pogadanki na temat postaw prozdrowotnych w formach dostosowanych do możliwości uczniów (objawy i profilaktyka chorób, umiejętność doboru odzieży do warunków atmosferycznych, higiena życia – sen, odpoczynek, odżywianie) • przeprowadzanie zajęć, 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • rodzice

	<p>niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi takimi jak, np. mróz, upał, deszcz, wiatr</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie konieczność wietrzenia pomieszczeń • zna korzyści wynikające z ruchu na świeżym powietrzu i czynnego wypoczynku 	<p>konkursów, warsztatów poruszających tematykę postaw prozdrowotnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -plastyczno-technicznych, -muzycznych -ruchowych -organizacja zajęć na świeżym powietrzu 	
Promocja zdrowego odżywiania	<ul style="list-style-type: none"> • wie co należy jeść aby być zdrowym • rozróżnia żywność zdrową od niezdrowej • wie, że nie należy jeść dużo słodyczy • rozumie potrzebę mycia owoców i warzyw przed jedzeniem 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia teoretyczne i praktyczne dostosowane do możliwości psychoruchowych uczniów na temat zdrowego odżywiania • przeprowadzanie zajęć, konkursów, warsztatów poruszających tematykę zdrowego odżywiania: <ul style="list-style-type: none"> kulinarnych plastyczno-technicznych, muzycznych • przeprowadzenie tematycznych, uświadamiających warsztatów dla rodziców • monitorowanie jakości posiłków przynoszonych przez uczniów • doskonalenie umiejętności kulturalnego spożywania posiłków • wspólne przygotowywanie 	<p>wychowawcy nauczyciele rodzice/opiekunowie</p>

		posiłków w szkole	
Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń bezpiecznie porusza się na terenie szkoły • zna zasady spędzania przerw • uczeń zna regulaminy pracowni szkolnych • uczeń właściwie zachowuje się w trakcie ewakuacji, podporządkowuje się poleceniom nauczyciela • uczeń identyfikuje sytuacje niebezpieczne w szkole i powiadamia o nich nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami BHP, regulaminem klasy i poszczególnych pracowni • ćwiczenia przeciwpożarowe • kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji niebezpiecznych oraz informowania o nich nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele
Kształtowanie i doskonalenie znajomości zasad bezpieczeństwa w ruchu pieszych oraz korzystania z komunikacji miejskiej (droga dom-szkoła-dom), wyjścia poza szkołę	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu pieszych i korzystania z komunikacji miejskiej • zna rodzaje komunikacji miejskiej • zna zasady zachowania w środkach transportu zbiorowego • potrafi samodzielnie i bezpiecznie poruszać się w obrębie trasy dom-szkoła-dom 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po mieście • kształtowanie umiejętności przestrzegania zasad bezpiecznego poruszania się po mieście • rozwijanie umiejętności przemieszczania się w grupie • ćwiczenia korzystania ze środków komunikacji miejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele
Znajomość numerów alarmowych – Pogotowie, Policja, Straż Pożarna; nr 112 oraz sytuacji, w których z nich korzystamy	<ul style="list-style-type: none"> • zna numery alarmowe • potrafi przeprowadzić rozmowę z odpowiednimi służbami w sytuacji zagrażającej życiu • potrafi poprawnie ocenić sytuację zagrażającą życiu i skontaktować się z odpowiednią służbą 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi • kształtowanie umiejętności rozpoznawania niebezpiecznej sytuacji oraz zgłaszania jej odpowiednim osobom/służbom 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy

	<ul style="list-style-type: none"> • zna konsekwencje bezpodstawnego wezwania służb 		
Przestrzeganie zakazów dotyczących wykorzystywania w zabawie leków	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że sam nie może zażywać leków 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpiecznego przyjmowania leków 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy
Przestrzeganie zakazów zabawy w miejscach niedozwolonych (w pobliżu jezdnii, budowy, zbiorników wodnych)	<ul style="list-style-type: none"> • zna niebezpieczeństwa wynikające z zabawy w niedozwolonych miejscach 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpiecznej zabawy • kształtowanie umiejętności wybierania bezpiecznego miejsca zabawy 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy • nauczyciele
Przestrzeganie zakazów samowolnego korzystania z urządzeń elektrycznych i gazowych	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że niektóre urządzenia techniczne może obsługiwać w obecności osoby dorosłej • respektuje zakaz manipulowania przy kuchenie gazowej i prądzie 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania ze sprzętu AGD • kształtowanie umiejętności bezpiecznego i właściwego korzystania z urządzeń technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele pracowni
Przestrzeganie zasad używania ostrych narzędzi (w szkole i w domu)	<ul style="list-style-type: none"> • bezpiecznie posługuje się narzędziami 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z ostrych narzędzi • kształtowanie umiejętności bezpiecznego posługiwania się ostrymi narzędziami 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele pracowni
Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas spędzania czasu wolnego (jazda na rowerze, korzystanie z komputera)	<ul style="list-style-type: none"> • bezpiecznie organizuje sobie czas wolny: jeździ na rowerze z koniecznymi zabezpieczeniami; zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpiecznego spędzania czasu wolnego • rozwijanie umiejętności związanych z aktywnością ruchową • kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń związanych z Internetem 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele wf

Zapoznanie z zasadami ewakuacji z budynku szkoły w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady ewakuacji • potrafi je zastosować w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami ewakuacji • ćwiczenia przeciwpożarowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy
Zapoznanie z pojęciem narkomania, narkotyków, dopalacze, uwrażliwienie na niebezpieczeństwo płynące z zażywania narkotyków, dopalaczy	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że są to środki, które szkodzą życiu i zdrowiu • wie, że należy unikać osób, które chcą wręczyć narkotyków w postaci cukierka 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności rozpoznawania niebezpiecznych sytuacji i asertywnego zachowania wobec osób nieznanym 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy
<i>OBSZAR IV. Podnoszenie umiejętności korzystania z technologii informatycznej i bezpieczeństwa w sieci</i>			
<i>Opracowanie: Katarzyna Żółtowski, Ewelina Salańska</i>			
Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z technologii informatycznych oraz zasadami bezpieczeństwa w sieci	<ul style="list-style-type: none"> • zna zalety wykorzystania technologii informatycznych w nauce, komunikacji (komputer, tablet) • zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych (upublicznianie danych osobowych, nadmierne korzystanie z Internetu) • posiada elementarny krytycyzm wobec treści publikowanych w Internecie • zna podstawowe zasady etykiety – wie, jak należy się zachowywać będąc członkiem internetowej społeczności, jakie są granice, co można, a czego nie powinno się publikować w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w sieci • limitowany czas korzystania z multimedii • zapoznanie z etykietą internetową 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele
Wdrażanie do korzystania z osiągnięć współczesnej technologii w ramach podnoszenia kompetencji informatycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje zadania podczas zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem wysokich technologii • wykorzystuje wysoką technologię w celu budowania kompetencji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności korzystania z tablicy interaktywnej, aplikacji proponowanych przez nauczyciela podczas zajęć • nauka korzystania z tabletu, 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje technologię informatyczną w celu zdobywania wiedzy i rozwiązywania zadań edukacyjnych 	<p>komputera oraz oprogramowania wspierającego system komunikacyjny ucznia</p> <ul style="list-style-type: none"> nauka korzystania z wyszukiwarki internetowej, programów i aplikacji, które ułatwiają zdobywanie wiedzy i rozwiązywanie zadań domowych 	
<i>OBSZAR V. Działalność kulturalna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu uczniów</i>			
<i>Opracowanie: Iwona Liwak-Wędrychowicz, Aneta Karczmarczyk</i>			
<p>Podjęmowanie aktywności w wydarzeniach kulturalnych w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> odbiera przekazy symboliczne zawarte w sztuce bierze udział w zjawiskach kulturalnych poznając treści jakie ze sobą niosą, przyswajając ich dobra oraz style rozwija predyspozycje osobowościowe: kreatywność, komunikację, poczucie swojej wartości, sprawstwa bierze udział w szerokich działaniach artystycznych na terenie szkoły, rozwijając wrażliwość, wartości estetyczne, koncentrację, uważność, wysiłek umysłowy oraz emocjonalny bierze czynny udział w reprezentowaniu szkoły na występach artystycznych oraz konkursach o tematyce kulturalno-edukacyjnej dzieli się swoimi talentami z innymi, odkrywa nowe i rozwija poszerza wiedzę kulturalną za pomocą mass mediów, środków społecznego przekazu 	<ul style="list-style-type: none"> udział w konkursach o tematyce kulturalno – edukacyjnej zapraszanie na teren szkoły artystów ze świata sztuki. uczestnictwo w innowacjach i programach autorskich uczestnictwo w zespołach artystycznych. Reprezentacyjne występy wewnątrz szkoły z okazji różnych uroczystości Międzyszkolny Przegląd Małych Form Teatralnych MAGIK udział w Akcji Żonkil oraz w innych wydarzeniach nawiązujących do tradycji państwowych jak: Odzyskanie Niepodległości, Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka prezentowanie rękodzieł artystycznych uczniów na kiermaszach i wystawach. uczestnictwo w przeglądzie 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy nauczyciele rodzice

	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w przygotowaniu galerii prac plastyczno-technicznych na terenie szkoły • uczestniczy jako artysta/widz w uroczystościach o charakterze historyczno – kulturalnym • bierze aktywny udział w akcjach upamiętniających tradycje i historię Polski • uczestniczy w akcjach w formie wolontariatu 	<p>filmów, prezentacji, korzystanie z gier multimedialnych nawiązujących do tematyki kulturalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja rodziców / prawnych opiekunów w działania kulturalne odbywające się na terenie szkoły 	
<p>Podjęmowanie aktywności w wydarzeniach kulturalnych poza szkołą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna różne ośrodki kulturalne i regularnie w nich przebywa – kino, teatr, muzeum. • uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych organizowanych poza szkołą • odpowiednio zachowuje się w ośrodkach kulturalnych, dostosowuje strój, w zależności od miejsca wydarzenia, w którym przebywa 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w kinowych seansach filmowych. • uczestniczy w przedstawieniach teatralnych. • uczestniczy w lekcjach bibliotecznych. • udział w lekcjach muzealnych. • udział w konkursach o tematyce kulturalno – edukacyjnej. • współpraca z instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, placówkami edukacji pozaszkolnej. • uczestnictwo w zespołach artystycznych; reprezentacyjne występy poza szkołą. • aktywizacja rodziców / prawnych opiekunów w działania kulturalne odbywające się poza szkołą, np. opieka podczas wyjść do teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • rodzice
<p>Stosowanie zasad savoir vivre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi się z szacunkiem – w odpowiedni sposób - do pracowników szkoły, 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja dotycząca właściwej postawy w miejscach 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele

	<p>uczniów oraz osób spoza szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowuje się adekwatnie w miejscach użyteczności publicznej w szkole (stołówka, szatnia, korytarz) • zachowuje się kulturalnie z zachowaniem zasad bezpieczeństwa w miejscach użyteczności publicznej poza szkołą: komunikacja miejska, ośrodki kultury, miejsca usługowe • zwraca uwagę na słownictwo oraz wygląd zewnętrzny – odpowiedni strój, czystość stroju, fryzura 	publicznych – słownictwo, wygląd, zachowanie	
<i>OBSZAR VI. Ekologia i kształtowanie postaw proekologicznych</i>			
<i>Opracowanie: Katarzyna Żółtowłos, Ewelina Salańska</i>			
<p>Kształtowanie postaw proekologicznych związanych z ochroną środowiska naturalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe pojęcia związane z ekologią i ochroną środowiska naturalnego: segregacja śmieci, oszczędzanie wody, prądu i gazu, stosowanie toreb wielokrotnego użytku • zna przyczyny zanieczyszczenia środowiska naturalnego • prezentuje pozytywne nawyki w swoim codziennym funkcjonowaniu związane z ochroną środowiska, np. segreguje śmieci, oszczędza wodę, gaz i energię, stosuje torby wielokrotnego użytku • uczestniczy w szkolnych wydarzeniach o tematyce ekologicznej - konkursy, imprezy, wycieczki • wie, jak należy dbać o środowisko naturalne • przejawia uczucia wyższe związane z 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia edukacyjne o tematyce przyrodniczej, gry i zabawy tematyczne • wdrażanie do segregowania odpadów (udostępnienie w szkole koszy do segregacji śmieci). • wdrażanie do oszczędzania wody na terenie szkoły np. podczas mycia rąk, zbieranie deszczówki. • udział w akcjach np.: sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych, zbiórka baterii, porządkowanie terenu • organizowanie różnorodnych zajęć, tj. terenowych, apel z okazji dnia ziemi, konkursy i wystawy. • praca w ogródku szkolnym • dbanie o rośliny doniczkowe w 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele

	<p>przyrodą: wykazuje zainteresowanie naturą, dostrzega jej piękno i różnorodność, potrafi wypoczywać podczas obcowania z przyrodą podczas zajęć terenowych oraz wycieczek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przejawia wrażliwość wobec świata fauny i flory; z pomocą dorosłych dba o zwierzęta i rośliny w swoim otoczeniu 	<p>klasie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzbudzanie poszanowania i troski o zwierzęta w nawiązaniu do posiadanych zwierząt domowych. 	
<p>Budowanie świadomości zagrożeń ekologicznych i umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i reaguje na bieżące problemy ekologiczne w swoim otoczeniu – oszczędza wodę, energię elektryczną, wyrzuca i segreguje śmiecie • opiekuje się zwierzętami w okresie zimowym. • opiekuje się roślinami w klasie i w domu. bierze udział w akcjach o tematyce ekologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie i uczestniczenie w akcjach pomocy zwierzętom w schronisku. • organizowanie i uczestniczenie w zbiórkach odpadów nadających się do recydingu. • organizowanie i uczestniczenie w zbiórkach elektrośmieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • rodzice
<i>OBSZAR VII. Wspieranie rodziców w realizacji działań profilaktyczno wychowawczych</i>			
<i>Opracowanie: Opracowanie: Iwona Liwak-Wędrychowicz, Aneta Karczmarczyk</i>			
<p>Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie pracy nad zachowaniami niepożądanymi uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń kontroluje swoje zachowanie, prezentuje postawy akceptowane społecznie • uczeń na miarę swoich możliwości radzi sobie w sytuacjach wykraczających poza granice jego komfortu 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami • warsztaty dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog i psycholog szkolny
<p>Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania, różnicuje zdrowe i niezdrowe potrawy • uczeń chętnie spożywa posiłki 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami • warsztaty dla rodziców • udział rodziców wraz z dziećmi w 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele

	<p>skomponowane w oparciu o zasady zdrowego odżywiania</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń chętnie uczestniczy we wspólnym przygotowywaniu zdrowych posiłków • uczeń uczestniczy w akcji „Szlanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole” 	<p>integracyjnych warsztatach kulinarnych i konkursach</p>	
<p>Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna aktywne formy spędzania czasu wolnego • uczeń chętnie uczestniczy w różnych formach aktywności • uczeń informuje o preferowanej formie aktywności ruchowej 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami • warsztaty dla rodziców • udział rodziców wraz z dziećmi w Pikniku Integracyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele wf • specjaliści
<p>Wspieranie i współpraca z rodzicami w zakresie budowania spójnego systemu wartości dotyczącego zachowań prozdrowotnych oraz proekologicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna i stosuje zasady dotyczące zdrowia fizycznego i psychicznego (higiena osobista, higiena umysłu). • Uczeń zna zasady dotyczące ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja włączającą rodziców w działania profilaktyczne szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • rodzice

Program opracował zespół:

Marta Pałowska
 Ewelina Sałańska
 Ewelina Wójcik
 Agnieszka Sieniawska
 Monika Ołęcka
 Małgorzata Fronczak
 Milena Łęczycka-Duszek
 Klaudia Mańkowska
 Iwona Liwak-Wędrychowicz
 Katarzyna Żółtowski
 Emilia Nagórka
 Aneta Karczmarczyk